

نگاهی به تاریخچه سازمان بنادر و کشتیرانی

اعمال حاکمیت دولت در سواحل و بنادر بتاريخ ۱۲ ذیحجه سال ۱۲۲۹ برابر با نوامبر ۱۸۱۴ میلادی باز می‌گردد. در آن سال‌ها در بندر بوشهر اداره‌ای به عنوان «شعبه گمرکات جنوب» تأسیس گردید.

در تاریخ ۱۳۰۶/۱۱/۶ شمسی تأسیسات و تجهیزات اداره بندر انزلی در شمال کشور از دولت روسیه تحویل و اداره امور آن به مأمورین ایرانی سپرده شد.

از سال ۱۳۰۷ بندر خرمشهر در جنوب کشور اهمیت فراوان پیدا کرد و امر تجارت در دریای آن رونق یافت و به منظور اداره امور بنادر کشور «اداره کل بنادر» در ۱۵ بهمن ماه ۱۳۱۴ در تهران تأسیس گردید.

در تاریخ ۱۳۱۷/۱۰/۲۴ هیئت وزیران آیین‌نامه بندری ایران را که از طرف وزارت راه تهیه و پیشنهاد گشته بود به تصویب رساند و مقرر گردید در بندری که وزارت راه نماینده ندارد اداره کل گمرک به نمایندگی از طرف وزارت مذکور، مجری آیین‌نامه مورد بحث باشد.

در تاریخ ۱۳۲۵/۶/۴ طبق تصویب هیأت وزیران مقرر گردید درآمد حاصل از بهره‌برداری بنادر جهت توسعه تأسیسات بندری در حسابی مخصوص منظور گردد.

در سال ۱۳۲۸ بنگاه کل بنادر و کشتیرانی بجای اداره کل بنادر در وزارت راه تشکیل گردید.

در سال ۱۳۳۸ بر اساس توافق دو وزارت راه و گمرکات و انحصارات بنگاه کل بنادر و کشتیرانی از وزارت راه به وزارت گمرکات و انحصارات منتقل گردید.

در تاریخ ۱۳۳۹/۳/۴ بنگاه کل بنادر و کشتیرانی به سازمان بنادر و کشتیرانی تبدیل و بر مسئولیت و اختیارات آن افزوده گردید. در همین سال اداره کل بندر خرمشهر که مستقلاً انجام وظیفه می‌نمود تابع سازمان بنادر و کشتیرانی گردید.

این سازمان در ۱۳۴۰/۳/۱۰ به وزارت بازرگانی منتقل و در تاریخ ۱۳۴۱/۱۲/۲۰ تابع وزارت اقتصادی شد.

در تاریخ ۱۳۴۵/۴/۱۲ سازمان از وزارت اقتصاد منتزع و تابع وزارت دارایی گردید.

این سازمان در سال ۱۳۵۳ مجدداً از وزارت دارایی منتزع و به وزارت راه و ترابری انتقال یافت و تا کنون زیر نظر وزارت راه فعالیت می‌نماید.

از جمله وظایف و مأموریت‌های سازمان بنادر و دریانوردی بشرح ذیل می‌باشد:

- ✓ ایجاد و تکمیل و توسعه ساختمان‌ها و همچنین تهیه وسایل و تجهیزات مربوطه و بهره‌برداری از آنها
- ✓ تهیه و تنظیم و اجرای مقررات بندری و دریایی و تنظیم امور مربوط به راهنمای کشتی‌ها
- ✓ اداره امور تخلیه و بارگیری
- ✓ اداره امور بندری و دریایی بازرگانی کشور
- ✓ اداره شبکه‌های مخابراتی (رادئویی، تلگرافی، در دریا و خشکی)
- ✓ ثبت کشتی‌ها و شناورهای بازرگانی و تفریحی
- ✓ اعطای گواهینامه‌های صلاحیت فنی، دریایی و...
- ✓ وصول حقوق و عوارض بندری
- ✓ شرکت در کنفرانس‌ها و مجامع بین‌المللی
- ✓ تعیین منطقه آزاد
- ✓ تأسیس آموزشگاه تعلیم راهنمایان و یا کارکنان دریانوردی بازرگانی و اعزام دانشجو برای تحصیل
- ✓ صدور اجازه تأسیس اسکله
- ✓ اهتمام در پایین آوردن نرخ کرایه حمل کالا و تسریع در امور تخلیه و بارگیری به منظور کمک به اقتصاد کشور